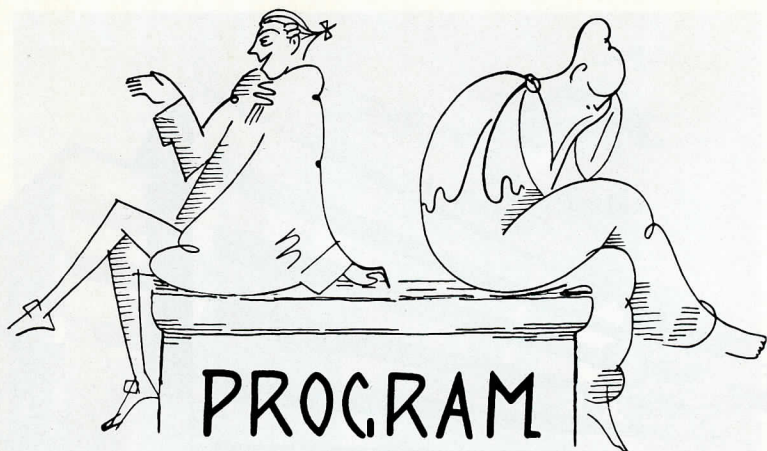

AARHUS TEATER

AARHUS TEATER

DIREKTION: POUL PETERSEN

TEKSTBIDRAG:

DIGTERKVALER I RUNGSTED

Af Chr. Hostrups Erindringer

VED POUL REUMERTS JUBILÆUM

„ET JÆVNT OG MUNTERT VIRKSOMT LIV”

en oversigt

REPERTOIRE — ORIENTERING

Et brev til birkedommeren!

Børge Hilbert og Erling Dalsborg i »Eventyr på Fodrejsen«.

CHRISTIAN HØSTRUP

DIGTERKVALER I RUNGSTED

(Af Chr. Hostrups Erindringer)

Ved Udgangen af April 1844 flyttede jeg fra Regensen og helt ud på Landet. Jeg var nemlig bleven antagen som Huslærer på Kokkedal i Nærheden af Rungsted. Ejeren var Justitsråd M. B. Nygård, der tidligere havde været Godsejer i Jylland og jydsk Stænderdeputeret. Kokkedal ligger omgivet af Skov ikke langt fra Sundet, og jeg fik en vid og smuk Udsigt derover fra mit vindue. Jeg nød i rigt Mål den skønne Natur, hvori jeg nu levede, og færdedes næsten altid ude, når Skoletimerne var forbi. Jeg blev snart gode Venner med de tre Børn, jeg havde at læse med, og den øvrige Familie viste mig altid den største Venlighed og Forekommenhed.

En Aften i Eftersommeren, da Børnene var alene hjemme, og jeg sad hos dem i Dagligstuen, drejede Talen sig om den store Nyhed, at en Slave var brudt ud og formodedes at strejfe om der i Egnen. Vi sad og spøgede med den Mulighed, at kan kunde falde på at bryde ind hos os, da vi afbrødes af et vældigt Brag fra Havestuen ved Siden af, og begge Pigebørnene opløftede et Skrig. Det viste sig, at Vinden havde oprevet et Par Vinduesskoder, som ikke var rigtigt lukkede, og vi sagde Godnat under Spøg og Latter. Da jeg kom op på mit Værelse, faldt det mig ind, at i et lyst Sommer-Skuespil kunne en udbrudt Slave gøre god Virkning. Det varede ikke længe, før jeg havde fået fat på Omridset af et Skuespil, men der opstod adskillige Vanskeligheder, som jeg først efter Års Forløb fik Bugt med. Jeg vilde deri lægge mit eget Indtryk af den sommerfriske Natur, hvori jeg levede, og syntes,

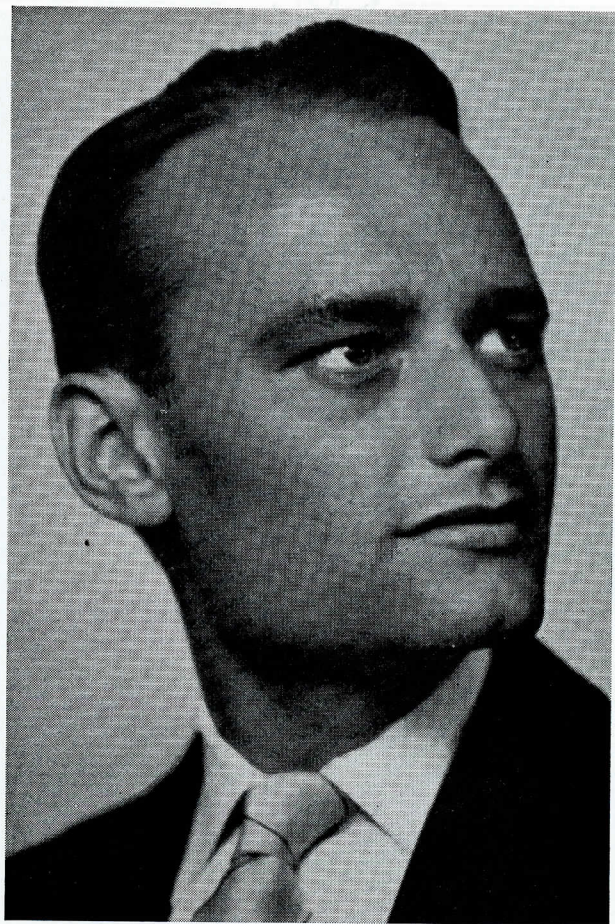
at jeg dertil behøvede stemningsfulde Sange, men der var tillige i Emnet noget så alvorligt, så jeg fik den urimelige Idé at sammenknytte Vaudeville-Elementet med et højere lyrisk, som måtte have sit Udtryk i Tale på Vers. Hvor Ejbæk kommer ind i første Akt, gav jeg ham således en versificeret Monolog at begynde med, og Scenen i anden Akt imellem ham og Laura blev også på Vers. Hvor langt jeg kom dermed den første Sommer, husker jeg ikke, men havde vist allerede den Gang hele Stykkets Scenegang i Hovedet og var i det mindste færdig med første Akt, som den nu i det væsentlige er, på Ejbæks Monolog nær. Da jeg i November med Familien flyttede til Kjøbenhavn, hvor den boede om Vinteren, lod jeg mit Arbejde, hvormed jeg i nogen tid var gået i Stå, blive liggende i min Pult på Kokkedal, det samme skete også den næste Sommer, skjønt jeg i denne påny havde taget fat på det og ført det til midt i anden Akt, så stoppede det igjen, og da jeg så atter sad i Hovedstaden, lå det mig helt fjernt, så jeg tog fat på andre Opgaver.

Sommeren 1846 var den sidste, jeg tilbragte på Kokkedal. I Foråret 1847 flyttede jeg ud til min Moder, der nu boede på Svanemosegård ligefor Blågårdsvejen. Her tog jeg på ny fat på mit Sommerskuespil fra Kokkedal og følte nu en stor Lyst til at fuldføre det. Jeg begyndte forfra igjen, idet jeg i det hele holdt mig til mit Manuskript og først ganske forlod det midt i anden Akt. Så snart jeg her helt opgav den versificerede Dialog i Scenen mellem Ejbæk og Laura, var jeg kommen flot igjen, så det gik rask videre. Det viste sig da, at jeg egentlig havde båret alt det følgende i mig, Scene for Scene, så det forekommer mig nu, at de to sidste Akter blev skrevne i en utrolig kort Tid. Jeg havde nu intet andet at bestille og sad med Pennen i Hånden fra Morgen til Aften, indtil jeg en Dag fra mit Kvistværrelse kom ned til min Familie og fortalte dem, at jeg havde et nyt Stykke at læse for dem. Jeg oplæste så »Æventyr på Fodrejsen« og sang alle Sangene, hvor de forekom. Der var stor Glæde derover; Ernst Bruun var tilfældigvis kommen i Besøg hos os den Aften, og da jeg var færdig med Oplæsningen, sagde han: »Hør, den Sang om

Fodrejsen må du lade mig sætte Musik til«. Jeg havde skrevet den til en tysk Melodi, som jeg nu har glemt, men jeg modtog med Glæde Tilbudet, og et Par Dage efter bragte Bruun mig den Melodi, som Herløvs Sang altid senere er bleven sunget på.

»Æventyr på Fodrejsen« blev imidlertid indsendt til Theatret, og jeg havde vistnok ganske tilfældigt ikke sat mit Navn derpå. Alligevel sagde Heiberg, der var Theatercensor – efter hvad Schneider fortalte mig – strax, da han havde læst det, at det var af Hostrup, og han syntes meget godt om det. Jeg havde undertiden frygtet for, at den Dristighed, hvormed jeg havde ladet min Tyv slippe bort uden at få Straf, vilde vække Forargelse hos Magthaverne og måske blive en Hindring for Stykkets Antagelse, men det blev antaget uden Indsigelse, og er nogen blevet forarget, har jeg ikke hørt derom. Tværtimod syntes man at vente sig noget af dette Arbejde, og det var sagtens kommet frem midt i Vinteren, hvis vi ikke alle havde fået ganske andre Ting at tænke på.

»Æventyr på Fodrejsen« kom først på Scenen den 13de Maj, da Preusserne havde sat sig fast i Nørrejylland, og vi her i København længe ikke havde fået nogen opmuntrende Efterretning fra Hæren, men Stykket vakte ligefuldt stor Opmærksomhed og fyldte Huset syv Gange inden Månedens Ende. Udførelsen var fortrinlig, Phister som Skriverhans, C. N. Rosenkilde som Assessor Svale, Fru Heiberg som Johanne, Michael Wiehe og Hultmann som de to Studenter var alle i høj Grad på deres Plads, også Schneider som Per og Foersom som Kammerråden var meget gode.

ULF STENBJØRN

»De er dog et fortræffeligt ungt menneske«!

Gunnar Stryhn, Christoffer Bro og Karen Lund i »Eventyr på Fodrejsen«.

1902 - 16. februar - 1962

Til Lykke!

60 år? Hvilken sum af arbejde. Hvilket væld af skikkelser drager ikke forbi vort indre blik, når blot vi et øjeblik sætter os og mindes. Selvom vi kun tænker på, hvad vi har set Poul Reumert udføre under sine gæstespil på teatret her, er det dog nok til at fylde os med beundring og mindets glæde: oberst Toll i »Galgemanden« – professor Ruhne i »Nu er det Morgen« – Von Buddinge i »Genboerne« – Argan i »Den indbildt syge«. Fra det sidste gæstespil i 1950–51 står endnu klart den vidunderlige »Swedenhielm«, en af de festligste og mest helstøbte skikkelser, han har skabt.

Hvis man samtidig kigger på listen over hans roller på Det kgl. Teater i disse 60 år, når man et fabelagtigt tal mellem 5–600. Hvordan har han dog nået det? Hvis man spurgte ham om det, tror jeg næsten, han ville tage én under armen og beskeden og fuld af lune, som han er, svare med et citat fra sin egen erindringsbog: »Kære, unge ven, det er slet ikke min fortjeneste – arbejdet lånte mig sin kraft«!

*Poul Reumert som Rolf Swedenhielm sen.
i Hj. Bergmanns »Swedenhielms«.*

EVENTYR PAA FODREJSEN

Sangspil i 7 afdelinger af
CHR. HOSTRUP
Iscenesættelse: Ulf Stenbjørn

Personerne:

Assessor Svale, ejer af Strandbjerg *Gunnar Stryhn*
Laura, hans datter *Inger Gleerup*
Johanne, hans broderdatter *Karen Lund*
Vermund, forstkandidat *Fritz Brun*
Kammerråd Krans, birkedommer *Børge Hilbert*

Fru Krans, hans kone *Bodil Lindorff*
Herløv } studenter } *Christoffer Bro*
Ejbæk } *Ole Wegener*
Hans Mortensen, kaldet »Skriverhans« .. *Erling Dalsborg*
Per, bonde *Preben Harris*

Handlingen foregår:

1. afd. Skov i nærheden af Strandbjerg	5. afd. Havestuen
2. - Havestue på Strandbjerg	6. - Værelse i Strandbjergs øverste etage
3. - Kontor hos birkedommer Krans	7. - Havestuen
4. - Haven på Strandbjerg	

Medlemmer af Aarhus byorkester under ledelse af *Arvid Andersen*

Dekorationer: *Ivan Mogensen* efter instruktørens skitser - Kostumer: Aarhus Teaters skræddersal v. *Maria Deleuran*

Belysning: *Carl E. Andreassen* - Sceneteknik: *Aage Rishøj*

Længste ophold efter 4. afd.

Spilletid ca. 2½ time

Assessoren: »Kom, mine herrer, se, her skal vi ind«!
*Fritz Brun, Inger Glerup, Bodil Lindorff, Karen Lund, Gunnar Stryhn, Christoffer Bro,
Ole Wegener og Børge Hilbert i »Eventyr på Fodrejsen«.*

„Et jævnt og muntert virksomt Liv“

»Eventyr på Fodrejsen« er med sine godt 100 år på bagen snart en gammel saga, men som alle gode eventyr har det i sig en simpel kerne af sandhed og sundhed, som har bevaret dets sprudlende friskhed og tryllemagt over sindet, der gør, at det kan fortælles igen og igen. Utallige opførelser ligger bag det lille sangspil igennem det lange sekel. Også på Aarhus Teater har det sin historie, hvorom her kortelig skal berettes:

Allerede under teatrets første direktør, Benjamin Pedersens styre, blev det præsenteret for Aarhus-publikummet, det skete ved premieren den 21. september 1902 og de følgende 12 gange. I 1907–08 tog man det op igen, og med 16 opførelser i denne omgang nåede man op på hele 28 gange. Fra den tid husker man bedst Alfred Cohns »Assessor Svale«. Ved en af opførelserne her gennemstrålede Olaf Poulsen spillet med sin birkedommer Krans og vakte naturligvis vældig jubel.

Apropos: Næste gang, man genså stykket, var netop, da Olaf Poulsen på sin afskedstourne i 1916–17 kom tilbage med sin birkedommer, og af et stopfyldt teater hyldedes for sin præstation – et bjerg af komik. Ældre teatergængere husker måske endnu, at han med sig havde den da purunge Arne Weel som Herløv. Også næste opførelse var en tourneforestilling. Det var Otto Jacobsen, der i 1922–23 præsenterede »Eventyr på Fodrejsen« med de to berømte Aarhus-brødre Henrik og Peter Malberg som henholdsvis »Krans og »Skriverhans«.

Jacob Jacobsen og Aage Garde brød sig ikke om »Eventyr på Fodrejsen«; fra deres periode kender man kun en enkelt opførelse af stykket, nemlig som afskedsforestilling for

Schack-Jensen. Han spillede selv Herløv, og som gæst så man Carl Meyer i sin gamle glansrolle som »Skriverhans«. Først Erik Henning-Jensen tager stykket op igen og spiller det i 1926–27 med sig selv som »Skriverhans« og fru Henning-Jensen som Johanne. Wm. Knoblauch og Christen Møller var studenterne og Aage Foss og Laura Mogensen birkedommerparret. 16. oktober 1926 vises »Eventyr på Fodrejsen« ved to forestillinger på Flensborg Stadsteater, en begivenhed der er med til at indlede en stadig bevaret venskabelig forbindelse mellem Sydslesvig og Aarhus Teater.

10 år efter tog man det op igen, men denne gang udelukkende for Skolescenen og landsbyskolebørn. Her var Gunnar Stryhn for første gang »Assessor Svale« og Wm. Knoblauch »Skriverhans«. Under krigen var det ligeledes lukket forestilling for skolebørnene – fraset en enkelt opførelse af det som julegaveforestilling. Adolf Wantzin var »Krans« og Betty Helsengreen »Fruen«, Grethe Thordahl en lyslevende lille jydsk Johanne. Stryhn og Knoblauch havde beholdt deres gamle roller.

1951–52 lod Erik Henning-Jensen igen det lille sangspil glide ind i repertoire, iscenesat af Sigurd Wantzin. De noget blakkede anmeldelser forhindrede ikke publikum i at strømme til og glæde sig over gensynet med den hyggelige klassiker. Stryhn og Wantzin var igen »Assessor« og »Birkedommer«, Lilian Tillegren og Asta Hansen de to unge piger, og Holger Munk og Holger Perfort »Fodrejsestudenterne«. Gyrd Løfqvist var »Skriverhans«. 33 gange blev det til, og sammenlagt med de øvrige opførelser når man op på 115 gange, et tal, der sikrer »Eventyr på Fodrejsen« en smuk sjetteplads i listen over de mest spillede forestillinger på Aarhus Teater, – lige efter sine brødre »Genboerne« og »En Spurv i Tranedans«, hvis 137 og 130 gange den skulle have en stor chance for at nå, – ja måske overgå med 1961–62 udgaven.

Fra 1951-52-opførelsen.
Gyrd Lofqvist og Ad. Wantzin.

»Så har Rejsen Ende«. Vi har nu fulgt »Eventyr på Fodrejsen« i lidt over dets halve levetid, i det sceneliv det har levet her på Aarhus Teater. Når en komedie kommer til års, er den med til at skabe tradition; det er noget, der kommer med tiden, men selv om man er gammel, behøver man jo ikke at være forældet. Tanken og tonen kan stadig være frisk, og humøret bobler stadig livfuldt og smittende. Er man først nået over de hundrede, har man da bevist sin levedygtighed, og som Hostrup sagde – »det er ikke ganske uden værd at more folk på en uskyldig måde«.

EN AMERIKANER I PARIS

Væddeløbshesten Lily Dafon vinder sit løb på Longchamp-banen og giver den lykkelige vinder, mr. George Washington Hannaberry, Dallas, Texas, indsatsen 20 gange tilbage. Pengene interesserer nu ikke mr. Hannaberry, dem har han nok af, han er mange-millionær – i olie, men gennem denne hændelse træffer han den rigtige Lily Dafon, pigen, der har givet hesten navn. Hun er dejlig i al sin syttenårige umiddelbarhed, og han falder pladask for hende og fortrylles af hende, ja af hele hendes familie i flere generationer. Han nyder deres livsform, og han, der kommer fra et kuldslået ægteskab og en forretning, der ikke har undt ham en fridag i mange år, begynder at leve igen, at holde ferie – og at tænke klart. Gennem sit lille uskyldigt – letsindige møde med den dejlige Lily får han placeret tingene, finder ud af hvem han er, og hvem han elsker.

To familier, to verdener, en fransk og en amerikansk, og deres møde, dette er den egentlige baggrund for handlingen i William Saroyans »Pariserkomedie«. Som skuespillets mandlige hovedperson kom Saroyan selv som en skuffet mand til Paris, fortrylledes af dens atmosfære og besluttede sig til at skildre alt, hvan hans sanser fornemmede, i et skuespil om den evigtunge by og dens livsglade indvånere.

»En Pariserkomedie« får Danmarkspremiere på Aarhus Teater ca. 17. marts i Ulf Stenbjørns iscenesættelse. Den udødelige franske families medlemmer bliver: Vigga Bro (Lily Dafon), Elin Reimer (hendes mor), Elna Brodthagen (hendes bedstemor), Marie Brink (hendes oldemor), Wm. Knoblauch (hendes oldefar) og Texasfamilien – far – mor – tre sønner – bliver: Poul Petersen (mr. George Washington Hannaberry), Bodil Lindorff (Daisy Hannaberry), Troels Munk (Warren Harding Hannaberry), Preben Harris (Calvin Coolidge Hannaberry) og Ole Wegener (Wendell Wilkie Hannaberry).

Mime Fønss, Ulf Stenbjørn og Hanne Ribens
Fra Felicien Marceau's »Værs'go' og spis«

ORIENTERING

Det kgl. Teaters repertoire i februar 1962.

SKUESPILLET: »Mascarade« af Ludvig Holberg. – »Skriget« af Kjeld Abell. – »Tre søstre« af Anton Tjekhof. – »Det gode menneske fra Sezuan« af Bert Brecht. – »Gæsten« (The Caretaker) af Harold Pinter. – 2. februar »Hagbart og Signe« af Adam Oehlenschläger i nyindstudering ved John Price.

OPERAEN: »Ungdom og galskab« af du Puy. – »Den kloge pige« af Carl Orff. – »Dido og Æneas« af Henry Purcel. – »La serva Padrona« af Pergolesi. – »Rigoletto« af Giuseppe Verdi. – Desuden genoptages i februar »Boheme« af Giacomo Puccini og »Askepot« af Gioacchino Rossini.

BALLETTEN: »Danses concertantes«, Mac Millan/Igor Stravinskij. – »The Burrow« (Under jorden), Mac Millan/Frank Martin. – »Solitaire«, Mac Millan/Malcolm Arnold. »Fruen fra havet« af Birgit Gulberg.

ODENSE TEATER havde den 23. februar premiere på Sartres nyeste skuespil »Fangerne i Altona«. Efter Sartres egne udtalelser er »Fangerne i Altona« ideologisk placeret ved siden af skuespillet »Lukkede Døre«. Den lukkede nøgne dekoration fremhæver menneskets kvalfulde isolation tyndet under den pinefulde byrde af skyld og ansvar.

I en ellers herskabelig villa i Altona har en forhenværende SS-officer i en celle isoleret sig i et frivilligt fangenskab, medens han prøver at finde et svar på de mange selvanklagende spørgsmål i sindet. Udefra trænger to mennesker ind til ham, en svigerinde og faderen, der lider af en uhelbredelig sygdom, men ved konfrontationen med den ydre verdens virkelighed opstår konflikter mellem de to generationer, og både fader og søn tager sig af dage. I en mesterlig opbygget dialog og handling holder Sartre sine tilhørere i et jerngreb, fra tæppet går op, og i lange tider efter det er faldet.

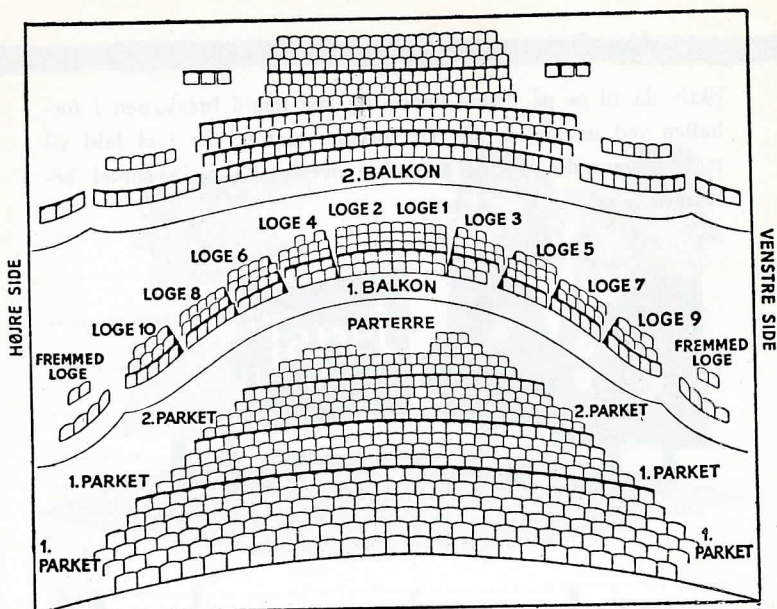
I sønnens store rolle ses Erno Müller; Ole Larsen er faderen og Grethe Holmer og Lise Wolst de to kvinder. Jens Kruuse har oversat, og Asger Bonfils står for iscenesættelsen af det spændende værk.

AALBORG TEATER har efter en overvældende succes på Behans »Gidslet« besluttet sig til premiere den 28. februar på Herman Wouks marinedrama »Mytteriet på Caine«, verdensberømt efter filmatiseringen med Humprey Bogarth og Jose Ferrer.

Skuespillet skildrer i en åndeløs spændende retssag efterspillet af en ministrygerbesætnings mytteri under krigsforhold mod en nerve-svækket kaptajns dispositioner.

Stykket er oversat af Else Kornerup og bliver iscenesat af Arne Weel. Kaptajnen spilles af gæsten Knud Rex, Carl-Erik Christoffersen er officereren Maryk, der har ansvaret for mytteriet. Palle Bjerum er anklageren, og Henning Palner er forsvareren.

Om AARHUS TEATERS repertoire se venligst side 31.

	Ord. pris		Ord. Pris
1. parket, 1.-6. rk.	15,00	Fremmedloge, 1. rk.	18,00
1. parket, 7.-10. rk.	12,00	Klapsæder, 1. balkon	8,00
2. parket	9,50	2. balkon, 1. rk.	10,00
Parterre	8,00	2. balkon, 2. rk. midtfor ..	7,00
1. balkon, 1. rk.	15,00	2. balkon, 2. rk. siderne ..	6,00
1. balkon, 2. rk. loge 1-4 .	15,00	2. balkon, 3.-4. rk.	6,00
1. balkon, øvr. rk. loge 1-4	12,00	2. balkon, 5.-7. rk.	5,00
1. balkon, øvr. rk. loge 5-10	10,00	2. balkon, 8.-10. rk.	2,50

Billetter kan købes og forudbestilles uden forhøjelse 6 dage frem fra kl. 11-17 i Scalas forhal. Derudover salg til forestillingsdagen fra kl. 17 i billetkontoret i teatrets forhal. — **Telefon 2 26 22.**

Billet-priserne kan forandres ved gæstespil, turneer og særforestillinger. — Ved tlf.-bestilling betales et noteringsgebyr af 15 øre pr. billet. — Alle ovennævnte priser er incl. garderobe.

Annoncerne arrangeret af Lockeys Reklamebureau